

INTRODUKTION

Den 31. oktober 2017 var det som bekendt 500 år siden, at Luther slog sine 95 te-
 ser mod afladshandel op. Det markerede begyndelsen på den lutherske reforma-
 tion, som ikke bare fik store konsekvenser i Tyskland, men som også spredte sig
 til andre europæiske lande, heriblandt de nordiske, gennem udvandring videre til
 Nordamerika og senere igen gennem mission også til Asien, Afrika og Sydamerika.
 Dansk Tidsskrift for Teologi og Kirke markerer reformationsjubilæet ved at spørge:
 Hvad betyder luthersk identitet i dag? Og hvad betyder luthersk identitet i andre
 historiske og kulturelle kontekster og med delvis nye spørgsmål og udfordringer?

Denne udgivelse rummer en række artikler, som først blev præsenteret og drøft-
 et på en nordisk konference på et konferencecenter i den svenske by Helsingborg den
 12.-13. juni 2017. I en lang årrække har Menighetsfakultetet (MF) i Aarhus, Dansk
 Bibel-Institut (DBI) i København, Församlingsfakultetet (FFG) i Gøteborg og Fjell-
 haug Internasjonale Høgskole (FIH) i Oslo hvert andet år afholdt konference her,
 cirka tres kilometer syd for Gøteborg. Selv om der er forskelle mellem disse teologi-
 ske institutioner, er de alle lutherske med en såkaldt evangelikal profil. Sommeren
 2016 blev lederne af MF, DBI, FFG og FIH enige om at styrke konferencens forsk-
 ningsprofil. Det resulterede i, at i alt 24 videnskabelige papers, hvoraf 16 papers
 var relateret til konferencens tema i 2017, *Luthersk identitet i en mangfoldig verden*,
 blev præsenteret og udførligt drøftet med deltagelse af cirka 40 teologer knyttet til
 MF, DBI, FFG og FIH, hvor en majoritet af deltagerne havde teologisk ph.d.- eller
 doktorgrad.

I denne udgivelse viser Knut Alfvåg (VID i Stavanger), som var inviteret til
 at forelæse på konferencen, at det vigtige lutherske bekendelsesskrift, *Confessio*
Augustana, med sin selvforståelse udtrykker en katolicitet og økumenicitet. Alf-
 svåg rejser så spørgsmålet om, hvad dette må betyde for den nutidige kirke. Si-
 den undersøger Finn Aa. Rønne (DBI) i sin artikel, hvad der gør The Ethiopian
 Evangelical Church Mekane Yesus til en luthersk kirke, og hvad som har fremmet
 denne identitet. Endvidere argumenterer Jakob Olsen (DBI) for, at den jesuitiske
 teolog Luis de Molinas (1535-1600) tale om en tredje form for viden, *scientia me-*
dia, hvor menneskelig fri vilje og Guds absolutte styre fastholdes på én og samme

tid, giver et godt bud på en luthersk udfoldelse af Guds forsyn. I tillæg til disse tre artikler, udgives en artikel af forhenværende sognepræst og minister Flemming Kofod-Svendsen, som ikke blev præsenteret på Helsingør-konferencen, om Rosenius som bruger og formidler af Luther. Endelig rummer denne udgivelse en række anmeldelser.

God fornøjelse med læsningen!

Ivar Vegge

Førsteamanuensis og koordinator for Helsingør-konferencen

Fjellhaug Internasjonale Høgskole i Oslo

Jeppe Bach Nikolajsen

Lektor og ansvarshavende redaktør, Menighedsfakultetet i Aarhus

Professor II, Menighedsfakultetet i Oslo